"אגרת הַגֵּר נגד תורת ישו"
פענוח, תרגום וההדרה של חיבור פולמוסי בלתי מוכר בלאדינו

ד"ר אירית מירו יפה, תואר שני | בהנחיית ד"ר דב הכהן

הנה לפניך ספר קי חואי מחבר
אשקוף הגר נגד דת ישו פור אזיר
סאב'יר אלוס גויים סוס יירוס
אי סוס אמונאס, אי פארה אזיר
איסקורשיר סוס דיינטיס אי
פור דיסקוב'ריר אה איליוס סוס
ריפודיוס מתוך דיסוס לייס אי סי
לה מאנדו אה און פאפה קי אירה
סו אמיגו מאס קי אירמאנו אי
איסטו איס סו אינפיסיז'ו

(הנה לפניך ספר שחיבר אשקוף הגר נגד דת יש"ו כדי לגרום לגויים לדעת את הטעויות שלהם באמונותיהם וכדי להקהות את שיניהם ולגלות להם את שגיאותיהם מתוך דתיהם ו[הספר] נשלח לכומר אחד שהיה חברו יותר מאשר אח וזו התחלתו)

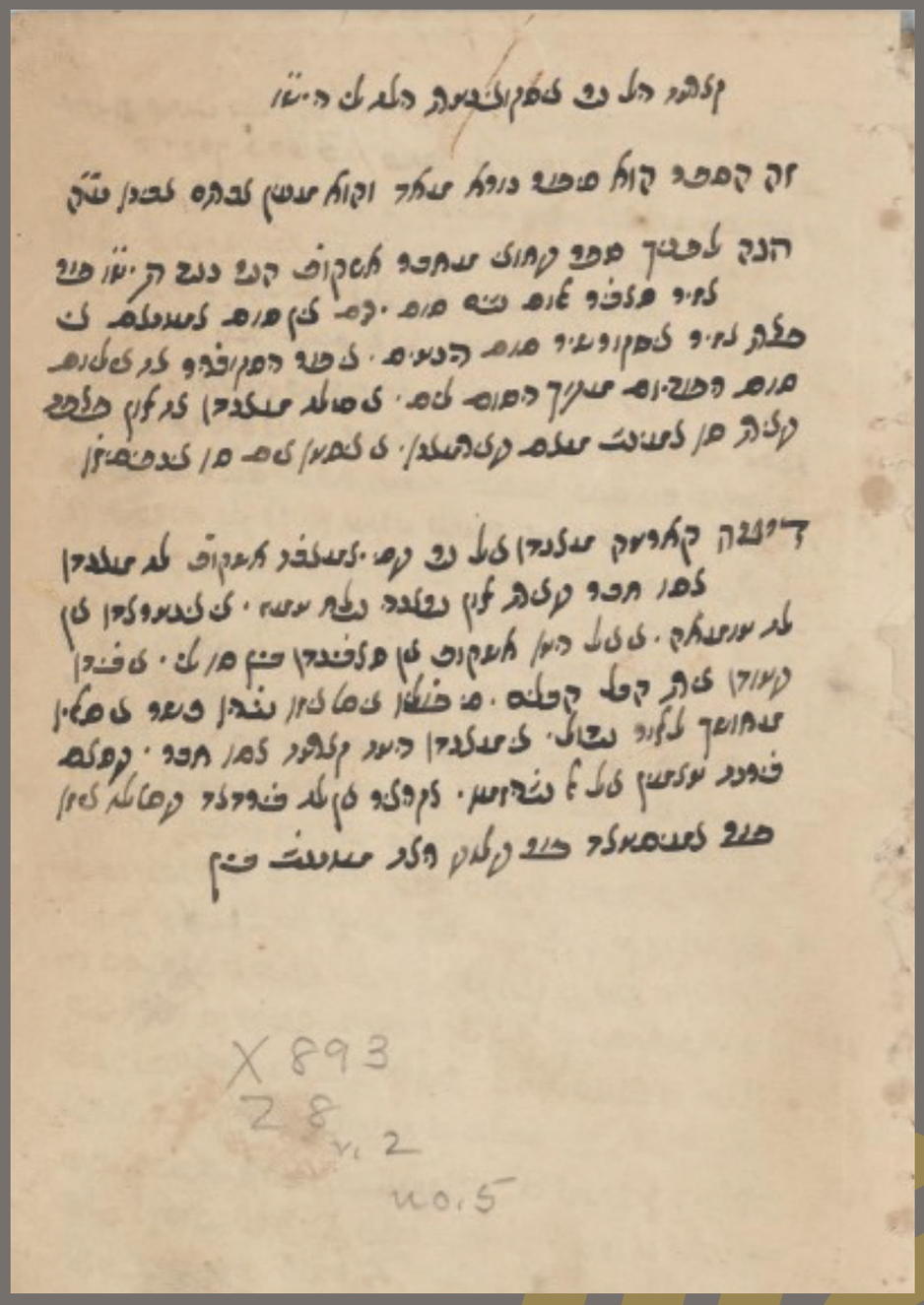

עמוד השער של האיגרת, אוניברסיטת קולומביה.

על המחקר:

המחקר עוסק בפענוח, בתרגום ובניתוח איגרת פולמוסית אנטי-נוצרית בלאדינו בכתב סוליטריאו, מתוך משפחת הטקסטים "קיצה מג'אדלה אל-אסקף" (מקור ערבית-יהודית, בתיווך עברית). הניתוח הלשוני-היסטורי ממקם את תרגומה במאה ה-19 באיסטנבול העות'מנית, כנראה על רקע מתח ביחסי יהודים-נוצרים לצד איומי מיסיון והתנכלויות. במבנה האיגרת מזוהים ארבעה רכיבים ייחודיים – פתיח שבו מוזכר גם שמו של ספר עלום, פיוט, אילן יוחסין של ישו וקולופון – והמחקר תורם להבנת תרבות הלאדינו והפולמוס היהודי-נוצרי.

אוניברסיטת בר-אילן Bar-Ilan University
מכון סלטי SALTI INSTITUTE לחקר הלאדינו